

P 3A 9110
afgiftekantoor Brussel X
Oude Graanmarkt 5
1000 Brussel

PB-PP | B-06386
BELGIE(N) - BELGIQUE

MÁANDBLAD > JAARGANG 46 > NUMMER 1 >
JANUARI 2022 (verschijnt niet in juli en augustus)

DE VIJFHOEK

BUREN VAN DE MARKTEN > P6
> YAMILA IDRISSE

BRUSSELSE ARCHITECTUUR > P8
> HET KLEINE ZENNEPARK

HALTE VAN DE MAAND > P9
> ARTS ET MÉTIERS

Halte van de maand: Arts et Métiers

© HERMAN GENBRUGGE - ARTS ET MÉTIERS

JANUARI IN DE MARKTEN

Deze maand strijkt de redactie van De Vijfhoek denkbeeldig neer bij de halte van Arts et Métiers aan de rand van de Brusselse Kleine Ring. Arts & Métiers dat betekent 'Kunsten & Ambachten', maar deze vertaling wordt bijna nooit gebruikt in Brussel. We staan in dit nummer stil bij de glorierijke begintijd van deze Brusselse technische hogeschool. We gaan ook op bezoek bij Yamila Idrissi, de algemeen manager van het modecentrum MAD en die in de buurt van de Arts & Métiers woont.

We staan ook even stil bij een ambitieus gewestelijk project om van de oude bedding van de Ransfoortzenne een wandelpromenade te maken, dwars door Kuregem. Een werk van lange adem waarvan we de eerste spadesteek pas in 2024 verwachten. We krijgen ook een samenvatting van de laatste gemeenteraad tijdens de welke werd gedebatteerd over de Kunstberg, Winterpret en een hernieuwde invulling van burgerparticipatie.

Volgende maand houdt de redactiekaravaan van De Vijfhoek halt op en rond de Naamse Poort.

De redactie.

Mag ik u een gelukkig nieuwjaar wensen? Laat 2022 een mooi jaar worden, het begin van het einde van de pandemie. Een jaar waarin we weer bij elkaar mogen komen zoals vroeger, samen plezier maken, cultuur beleven, sporten, dansen, spelen,... kortom; leven.

In de Markten was het kalm de afgelopen maanden. Veel evenementen werden (opnieuw) afgezegd, enkele cursussen werden geannuleerd, en wat er wel kon doorgaan was onder strikte veiligheidsvoorschriften. Niets om echt vrolijk van te worden. We werden daarentegen wel vrolijk van onze plannen voor 2022. Het wordt een jaar van experiment, van 'trial and error', van veel leuke nieuwe dingen uitproberen, nieuwe vormen uitvinden, en hopelijk veel nieuwe mensen over de vloer krijgen. Tijdens de laatste maand van de ten-

toonstelling "Van Kabas tot Rugzak" die nog loopt tot en met 28 januari, richten we ons tot de jonge ketjes: voor kinderen van 6 tot 12 organiseren we elke woensdag, zaterdag en zondag, telkens van 12 tot 17u, "Buiten Spelen": spelletjes voor op de koer, op de speelplaats, op de (autovrije) straat,... kortom voor overal. Michelle en Joshua begeleiden en spelen mee, ze laten ons kennismaken met oude en nieuwe spelletjes, spelvormen van over heel de wereld, spelletjes waar je niks of bijna niks voor nodig hebt, maar die super fun zijn. Met de obligate warme chocomelk om op te warmen. Reserveren is niet nodig, spring zeker binnen, het wordt leuk!

15 januari wordt ook de startdatum voor inschrijvingen voor de nieuwe reeks cursussen die begint in de week

van 14 februari. Bekijk zeker ons cursus-aanbod op onze website. Naast de vele oude bekenden, hebben we wat nieuwe uitdagingen, zoals Belly dance en kunst voor kinderen.

Dus hopelijk zien we elkaar snel in levende lijve!

Eva Wilsens

centrumverantwoordelijke

FEBRUARI IN DE MARKTEN: SCHRIJF-ZE-VRIJDAG 11.02.2022

Wereldwijd zitten er mensen gevangen zonder dat ze een eerlijk proces hebben gekregen. Sommigen werden veroordeeld terwijl elk bewijs ontbrak, anderen zonder dat ze een advocaat mochten spreken of na "bekenentissen" onder dwang. Een oneerlijk pro-

© MARLEEN METENS

ces is vaak geen toeval of nalatigheid. Het is een bewuste manier voor machthebbers om tegenstanders te bestraffen, te intimideren of uit te schakelen. En het is vanzelfsprekend een ernstige mensenrechtenschending.

Tijdens de SZV-dag op 11 februari 2022 kruipen leerlingen van het Maria-Boodschaplyceum, samen met de vrijwilligersgroep Amnesty Brussel Vijfhoek in de pen voor mensen die na een oneerlijk proces achter de tralies zijn beland. En dat is een initiatief waar De Markten graag mee de schouders onder zet.

Mabo nodigt ook andere scholen uit om samen te schrijven en uiteraard zijn ook alle voorbijgangers welkom in De Markten tussen 11u en 15u. Er zijn doorlopend concertjes van de Maboband en enthousiaste leerlingen en leerkrachten om de hele dag op te luisteren.

- *Vrijdag 2 februari van 11 tot 15u prijs: gratis.*

© MARLEEN METENS

CURSUSSEN

SCHRIJF JE IN VOOR EEN CURSUS OF SPEELWEEK

Op zaterdag 15 januari om 10u starten de inschrijvingen van onze voorjaars-cursussen en de speelweken tijdens de krokus- en paasvakantie.

Van sport, tot pilates over Qi-Gong tot verschillende soorten dans zoals Urban dance, Afrikaanse dans, Dabke en Belly dance. Er is voor elk wat wils! Voor de creatievelingen is er het schrijfatelier, Sumi-E, de kunst van de Japanse inkschildering en de cursus toneel is spelen. Samen zingen in een gezellige sfeer? Dat kan bij het Brussels stads-koor Stemmer. Of zoek je een activiteit voor je kinderen? Die zijn er ook! Ook tijdens de krokus- en paasvakantie kunnen kinderen vanaf 4 tot en met 8 jaar

komen spelen in De Markten tijdens onze speelweken.

Inschrijven voor de cursussen en de speelweken kan zowel online als aan het onthaal. Om u zo goed mogelijk verder te helpen organiseren wij op zaterdag 15 januari een inschrijfmoment van 10 tot 12u in De Markten. Nadien inschrijven is uiteraard ook nog mogelijk.

Hou onze website zeker in de gaten en kom te weten welke cursussen je kan volgen in 2022.

- *Inschrijfmoment zaterdag 15 januari van 10 tot 12u.*
Info: www.demarkten.be

> VERGEZICHT

OP DE BANK >ARTS ET MÉTIERS

westaantegenoverhetArt&Métiersgebouw en de koude wind blaast vanuit de Kanaalzone in ons gezicht. Niet bepaald wat we aangenaam zouden noemen. Maar de glimlach van een vriendelijke Portugese warmt zelfs de koudste personen op.

Marta Ramalho is een twintigjarige studente uit Lissabon. Naast haar interesse in mode is ze ook in andere zaken geïnteresseerd: "Ik studeer biologie aan de Universiteit van Lissabon. Ik doe nu het eerste semester hier aan de VUB om mijn bachelor-diploma te behalen". Dat is wat ze doet, maar ik vraag me wel af wat een Portugese studente hier op deze toch niet zo evidente plek in Brussel zoekt. Dus waarom Arts & Métiers? "Een goede vriendin van mij woont hier vlakbij en we hebben afgesproken dat we samen een koffie zouden drinken hier in de buurt", antwoordt Marta terwijl ze wijst in de richting van een café.

Een echte band met de technische hogeschool aan de overkant heeft ze niet, ze wist zelfs niet dat zich hier een school bevond. Toch kent ze heel wat zaken in de buurt omdat haar

vriendin hier vlakbij woont.

Marta heeft wel iets met kunst: "Ik ben erg geïnteresseerd in kunst en soms teken ik wel eens iets tijdens mijn vrije tijd. Mijn grootste passie naast mijn studies zijn tattoos: ik teken ze zelf uit en ik heb er zelf ook. Mijn droom is om ooit, na mijn studies, een tattoo shop te openen.

Marta is maar één semester in Brussel: in januari keert ze terug naar Portugal, maar ondanks de korte tijd is ze toch van de Belgische hoofdstad begonnen houden: "Brussel was voor mij een grote verrassing. Ik had eigenlijk geen echte verwachtingen toen ik hier kwam. Ik moet toegeven dat het niet mijn eerste keuze was toen ik een buitenlandse bestemming mocht kiezen. Het centrum van de stad is heel lieflijk en de mensen die ik hier heb leren kennen zijn echt fantastisch. Ik heb hier vrienden voor het leven leren kennen".

Eirik Leivestad Hall

Eirik Leivestad Hall is een Noorse Erasmusstudent die een semester studeert aan de opleiding journalistiek van de Erasmushogeschool.

Elke maand strijkt een reporter van De Vijfhoek neer aan de halte en vraagt aan een buurtbewoner of passant hoe het met hem of haar gaat en wat er zich in zijn of haar leven afspeelt. Deze maand ontmoeten we Marta Ramalho.

Résumé

D'origine Portugaise et résidant à Lisbonne, Martha Ramalho âgée de 20 ans étudie son premier semestre à la VUB afin d'obtenir son Bachelor en tant que biologiste. Dans cet article, elle nous explique son expérience en Belgique.

Arts et Métiers - © EIRIK LEIVESTAD HALL

Yamila Idrissi, passie voor stad en creativiteit

Yamila, jij bent opgegroeid in Mechelen. Hoe ben je in Brussel terecht gekomen?

In Mechelen woonden we met mijn ouders en broers en zussen, acht mensen in totaal, in een klein huis. Studeren was daar quasi onmogelijk. Toen ik tweede zit had in mijn eerste jaar rechten aan de VUB, stelde een vriend me het souterrain van zijn kot ter beschikking om te studeren. Dat deed ik, een hele zomer lang, en ik slaagde! Maar ik wist tegelijk ook dat Brussel mijn stek zou worden. Ik ben er niet meer weggegaan.

Je studeerde er eerst maatschappelijk werk.

En ik liep stage bij Jan Peeters in de jeugdrechtbank van Mechelen. Ik heb er veel geleerd maar ook vernieuwingen kunnen op gang trekken. Zo werden jongeren in die tijd pas vervolgd na 8 of 9 processen verbaal. Dat vond ik veel te laat. Toen al was ik erg kritisch en een voorloper. Ik wilde dat er veel vroeger preventief ingegrepen werd. Ik heb dat op veel plaatsen verdedigd, tot in het buitenland toe. Nu is dat gemeengoed geworden.

Heeft dat je zin gegeven om rechten te gaan studeren?

Ja inderdaad. Die studie aan de VUB was een wereld die voor mij openging. Leren kritisch denken, tot een gat in de nacht filosoferen, het waren heel mooie jaren die mijn wereld enorm

hebben verruimd. Ik heb op verschillende vlakken veel steun gekregen van de VUB en ben daar erg dankbaar voor, het is dankzij hen dat ik het uiteindelijk gehaald heb. Ik heb stage gelopen bij mensenrechtenadvocaat Georges Henri Beauthier. Ook dat was erg belangrijk voor mijn vorming. Ik leerde er de grenzen van het recht bevragen en was vaak verontwaardigd. Een aantal wetten waren onrechtvaardig en dus moesten die veranderd worden, vond ik. Zo ben ik in de politiek geraakt.

Je bent uiteindelijk tien jaar parlements-lid geweest.

Dat is een zeer boeiende periode geweest. In de commissie cultuur heb ik steeds de cultuur en de creativiteit van Brussel en mijn geloof in de creatieve avant-garde van de stad verdedigd. Ik ben best wel trots op mijn palmares.

Zo was je voorloper voor een museum aan het kanaal.

Klopt. In geen tijd verzamelde ik 100 handtekeningen van creatieve Brusselselaars die hun steun betuigden. Uiteindelijk is dat voor het beleid een eye-opener geweest om het nieuwe museum Kanal te lanceren. Daaruit blijkt nog maar eens de kracht van een burgerbeweging.

Je was ook mede-initiatiefnemer voor de oprichting van de Fatima Mernissi-leerstoel aan de VUB.

Ook daar ben ik erg trots op. Fatima

Mernissi die in 2015 overleed, was een Marokkaanse sociologe die erg belangrijk was voor de ontwikkeling van het feminisme in de moslimwereld. De leerstoel heeft een academische pijler waar wetenschappelijk onderzoek gebeurt maar ook een tweede, samenlevingsgerichte pijler die de dialoog beoogt tussen wetenschap en samenleving over de thema's macht, gender en islam en zoveel meer...

En zo kwam er ruimte voor een andere passie.

Ik was een tijdje in Marrakech om te herbronnen en er een kleine woning te renoveren. Ik geraakte er gefascineerd door het prachtige werk van de vele ambachtslui. Ik ben altijd al aangetrokken geweest door schoonheid. Daar heeft mijn moeder een rol in gespeeld. Zij maakte de mooiste kaftans voor mijn barbiepoppen en zocht daarvoor speciale stoffen uit. Ik geloof heel sterk in wat creativiteit voor Brussel kan betekenen. Het zit vaak in het kleine maar heel kwalitatieve. Denk maar aan de koekjes van Dandoy of de pralines van Marcolini of de lingerie van Carine Gilson, al hoeft het voor mij niet altijd duur te zijn, als het maar mooi en kwaliteit is.

Hoe ben je dan bij het MAD terecht gekomen?

Bij mijn terugkomst uit Marrakech zag ik de vacature voor algemeen manager bij het MAD. Ik was altijd al gefas-

© ALEXANDRA BERTELS

cineerd door dat huis en de potentie van de organisatie. Ik heb dan keihard gewerkt en gestudeerd want ik moest en zou die job hebben. Ik wilde die kans niet missen. Het is dan gelukt, het is

een droom die uitgekomen is.

Het MAD, dat is mode en design ?

Het is veel meer dan dat, in één zin *giving creatives wings to fly*. Het MAD

wil het Brussels mode- en designexpertisecentrum zijn en ontwikkelt daarvoor meerdere acties. Het MAD ondersteunt actief ontwerpers. Er is ruimte voor residenties en er wordt een begeleidingsprogramma aangeboden en contact met lokale en internationale netwerken. MAD is een plek waar creatievelingen in mode en design de toekomst vormgeven. Het accent ligt op innovatie, duurzaamheid en inclusie.

En dat alles in een schitterend gebouw.

MAD heeft het geluk om van de stad Brussel dit pand in erfpacht gekregen te hebben. Het verbindt de Papenvest met de Nieuwe Graanmarkt en op beide plekken hebben we een schitterend uitzicht en een directe relatie met de straat. Het was dan ook logisch dat we de participatieactiviteiten van de scholen voor de heraanleg van de Nieuwe Graanmarkt hebben gehuisvest.

En jij bent dus algemeen directrice van het MAD.

Ik ben geen specialist in mode en design maar heb er veel affiniteit mee. Het is heel fijn samenwerken met mijn collega creatief directeur, we vormen een prima team. Hij doet het creatieve werk, ik heb als algemeen manager een helikopterperspectief om het geheel vlot te laten lopen.

Je woont ook dichtbij het MAD.

Deze omgeving is voor mij een beetje 'gezegende grond'. Veel vrienden

wonen hier. Na een periode in Schaarbeek en Sint-Joost, ben ik in deze buurt komen wonen en heb ik mijn huidige woning in de Kruitmolenstraat gevonden. Het was niet meer dan een zolder in een industrieel gebouw maar intussen heb ik die helemaal verbouwd, het is echt mijn plek geworden, een oase van rust 'en plein centre de Bruxelles'. Ik kan mij hier opsluiten en genieten van de anonimiteit maar tegelijk ben ik overal dichtbij. Het Zuidstation is niet ver, ik wandel op zondag weleens naar de Zuidmarkt, de Dansaertstraat met zijn mooie winkels is vlakbij en ook voor theater, concerten en café's hoef ik niet ver te gaan.

Is het een leuke buurt ?

Ja hoor, weinig zorgen, al is er nu wegens de heraanleg van de straat soms wat overlast omdat er donkere hoeken zijn. Maar zelfs van het geluid van de kleine ring heb ik geen last.

En van de Zuidkermis ?

Normaal niet, maar vorige zomer wel natuurlijk, ze kwam wel erg dichtbij.

Alles prima dus hier in het stadscentrum ?

Nee, toch niet, ik mis groen! Het nieuwe park aan de Ninoofsepoort is eigenlijk een zakdoekje waar mensen zitten te puffen in de zon omdat er nauwelijks bomen zijn. De Brusselse parken zijn klein. Ik mis het Zoniënwoud vaak omdat het toch wat verder is, ik loop daar

graag te dwalen, iets wat ik in de lockdownperiode vaak deed.

Ga je ook daarom graag naar Marokko?

Ja, de schoonheid van de natuur is er ongelooflijk. Ik ben er op tien minuten van het Atlasgebergte. Ik heb natuur en stad nodig, zowel in Brussel als in Marrakech heb ik oases gevonden waar ik de ziel van de stad kan voelen.

Dankjewel voor dit fijne gesprek.

Nora De Kempeneer

Résumé

Ayant grandi à Mechelen dans une famille nombreuses, Yamila Idrissi décide de vivre à Bruxelles avec un ami qui lui proposa son souterrain afin d'étudier ses études de droits dans le calme pendant les vacances d'été et elle réussit. Depuis, elle ne quitte plus Bruxelles. Suivant des stages chez Georges Henri Beauthier Avocat pour les droits de l'homme, cette expérience l'orientera vers la politique.

BRUSSELSE ARCHITECTUUR >HET KLEINE ZENNEPARK

“Anderlecht was een schoon en groot dorp. De afspanningen van den steenweg trokken aan en, meer nog, de herbergen langsheen de Zenne in de Grondelstraat en langs de boorden van de Broeckbeek. Prieltjes schonken er hun lommer: allerlei spelen gaven ontspanning en wanneer, ten gevolge van wat men toen een verre wandeling noemde, de eetlust gescherpt was, kon men zich te goed doen aan boterhammen met platten kaas, hesp met eieren, ballekens, palingen en ook aan geuven of grondels, welke bij vele in de Zenne gevangen werden”. Zo beschrijft heemkundige Vandenberghe bijna honderd jaar geleden zijn gemeente.

In de 19de eeuw verwoest de industrialisering met zijn fabrieken dit idyllische landschap. De Zenne met zijn talrijke armen wordt ingesnoerd en ingekokerd. Het water en de beemden verdwijnen voorgoed onder asfalt en beton. Toch wordt het landschap van Kuregem over enkele jaren toch weer iets bucolischer want het gewest heeft de ambitie om dwars door de Anderlechtse voorstad een nieuwe, groene wandelpromenade te creëren. Die luistert – voorlopig – naar de naam: het Kleine Zennepark. Zelf zouden we willen pleiten om dit park om te dopen tot Ransfoortzennepark want de bedoeling is dat het park het tracé van de oude verdwenen Ransfoortzennepark over bijna de helft van zijn oorspronkelijke lengte zal volgen. Bovendien zou de huidige naam voor verwarring kunnen zorgen want in Schaarbeek bevindt zich al een gelijkaardig Zennepark, van gelijkaardige snit en ook bovenop de bedding van de oude Zenne.

De tracé van de Ransfoortzennepark is vanuit de lucht gemakkelijk te her-

kennen: het loopt tussen opslagplaatsen en achterhuizen parallel aan de Heyvaertstraat. Op de terreinen van het traject worden nu meestal tweedehandsauto's geparkeerd toebehorend aan de belendende garage-uitbaters.

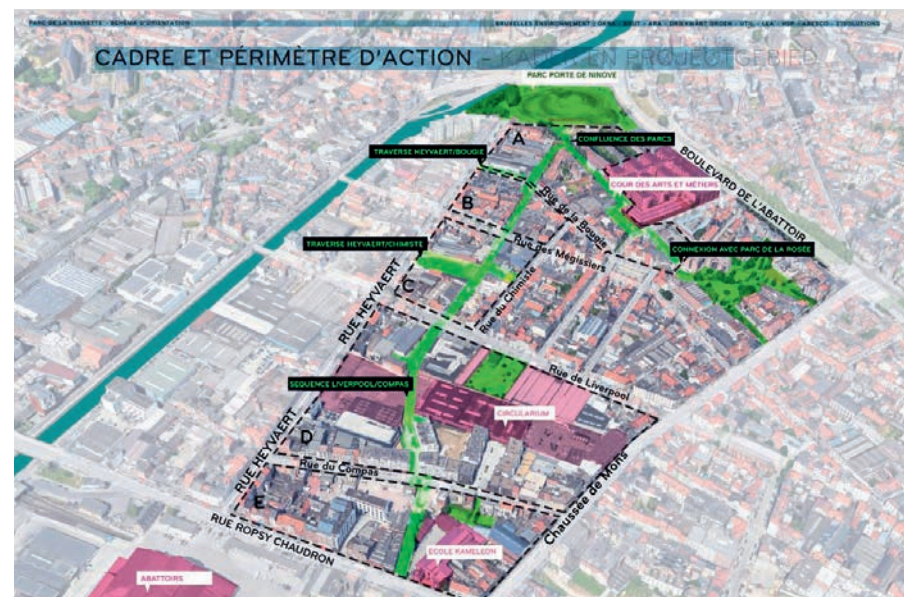
Toch zullen we nog wat geduld moeten oefenen want de eerste spadesteek komt er pas in januari 2024 en voorlopig betreft het nog alleen maar het stuk van het tracé tussen de Zeemtouwersstraat en de Liverpoolstraat. De aankopen voor dit stuk tracé zijn in ieder geval rond, de vergunningen moeten nog afgeleverd worden. We mogen ook niet vergeten dat de grond nog gesaneerd moet worden.

De Utrechtse landschapsarchitecten OKRA tekenden een heel aantrekkelijk wandelpad uit, een zogenaamde 'lifeline' met hier en daar zogenaamde 'urban living rooms', dat zijn brede dwarsverbindingen tussen het wandelpad en de belendende straten. In die 'urban living rooms' komt recreatieve infrastructuur, het moeten oaseplekken

worden in een buurt die nu over weinig groene ruimten beschikt.

En wat denken de tweedehandsautoverkopers over de vergroening van hun dichtbebouwde buurt? Een aantal van hen hebben de handen in elkaar geslagen en het plan opgevat om een gemeenschappelijke garage-ruimte te voorzien zodat ze daar hun auto's kunnen stockeren. Op zich is dit misschien geen slecht vooruitzicht voor de wijk: de werkgelegenheid blijft maar de ruimte voor tweedehandsauto's verdicht en op de vrijgekomen ruimte komt een ecologisch verantwoord wandelpad. Een trage weg in een snelle, drukke wijk, waarom niet? en misschien kunnen we dan in een van de 'urban living rooms' terug boterhammen met platte kaas eten.

Stefan Moens

HALTE VAN DE MAAND >ARTS ET MÉTIERS

Fernand Demany, journalist bij de Brusselse krant 'Le Soir' is serieus onder de indruk wanneer hij begin september 1932 het nieuwe gebouw van de Arts et Métiers op de Slachthuislaan bezoekt: alles wat hij ziet straalt degelijkheid en professionalisme uit. De architectuur is strak, helder, precies. De lokalen zijn modern. De apparatuur is spiksplinternieuw. De werkmannen zijn tijdens zijn bezoek nog druk in de weer met de laatste afwerkingen. Over enkele dagen zullen talloze studenten vanuit Brussel en omstreken de grootste technische school van het land in gebruik nemen.

De façade is van architect Alexis Dumont, telg uit een groot architectengeslacht. Zijn vader Albert Bouwde het stadhuis van Sint-Gillis, later ook de Université de Travail, een andere technische hogeschool in Charleroi. In 1927 bouwt Alexis Dumont het hoofdgebouw van de ULB in neorenaissances-tijl. In 1931 tekent hij de Shell Building bij het Centraal Station en in 1933 het Citroëngebouw bij het IJzerplein samen met architect Marcel Van Goethem. Samen met zijn neef Philippe Dumont bouwde hij de Ravensteingalerij (1954-1958). Voor de Arts et Métiers of 'Gesticht voor Kunsten en Ambachten' tekende hij een monumentaal klassieke façade.

De stad Brussel was opdrachtgever van het gebouw. Het idee om alle technische schooltjes en afdelingen die de hoofdstad rijk was samen te brengen onder één dak kwam van schepen Emile Jacquemain. De Brusselse gemeenteraad had in 1910 al een raad opgericht die moest nagaan hoe het industrieel en technisch onderwijs in de stad verbeterd kon worden. Uit een rapport

van die raad bleek dat het technisch onderwijs verspreid was over meer dan 25 oude gebouwen in de stad: sommige lessen werden gegeven in zolderkamers, in onaangepaste en vuile lokalen. Er werd gewerkt met verouderd materiaal, er was gebrek aan overleg, ...

De oplossing ligt voor de hand: het technisch onderwijs in Brussel moest professionaliseren en dit kon het best door alle opleidingen onder te brengen in een of twee gebouwen. En wie anders dan Omer Buyse zou zo'n klus kunnen klaren, want hij had in 1903 al iets gelijkaardigs klaargespeeld met de Université du Travail in Charleroi. In juli 1914 beslist de Brusselse gemeenteraad tot centralisering en er wordt 100.000 frank vrijgemaakt in het stadsbudget. Maar het keizerlijke leger van Wilhelm valt ons landje binnen en de plannen worden uitgesteld. In 1919 valt het oog van de gemeenteraad op een mooi en groot terrein tussen het Kanaal en de Groendreef, op de plek waar ooit het Lunapark zich bevond. Maar de stedelijke overheid beslist in 1923 om die terreinen toch te verkopen. Brussel

zat in de jaren 1920 wat krap bij kas en wilde die dure grond laten opbrengen door hem te verkavelen. Op het terrein zou een van de modernste garages van Europa gebouwd worden: de Citroëngarage alias KANAL-Centre Pompidou.

In 1923 besluit Brussel om de nieuwe school te bouwen op de plek van de Brusselse slachthuizen vlakbij de Kleine Ring. Een deel van de slachthuizen waar Amerikaanse hulpgoederen uit de Eerste Wereldoorlog waren opgeslagen was in vlammen opgegaan. Na veel debatten en polemieken wordt met de bouw van de school begonnen in 1927. Op 19 maart 1933 huldigt koning Albert I de technische school plechtig in.

De vraag is nog hoe de school zou gaan heten. 'Université du Travail? Dat is te verwarrend want in Charleroi bestaat al een school met die naam. 'Université des Arts et Métiers'? Té pretentieus. 'Ecole Centrale des Arts et Metiers de la Ville de Bruxelles'? Dat is niet naar de zin van een katholieke hogeschool die dezelfde naam draagt. Tenslotte wordt het 'Institut des Arts et Métiers de la Ville de Bruxelles'.

In september 1932 volgen niet minder dan 5000 studenten, vooral 's avonds de opleidingen die men in de 'Arts et Métiers' kan volgen in de 24 auditoria en talloze ateliers: goudsmid, juweelmaker, émailleur, lederbewerker, kapper, schoenmaker, pelsbewerker,

ARTS ET MÉTIERS - © URBAN

lingerie, typografie, etser, ciseleerder, lithografie, boekbinden, carrosserie, loodgieterij, kraanspecialist, behanger, zinkbewerker, En nog veel, veel meer. Demany eindigt zijn artikel met de volgende zinsnede: "Où sont les

écoles d'antan? Waar zijn die triestige, donkere en onaantrekkelijke schoolgebouwen van weleer, altijd zo triestig en melancoliek..."

Stefan Moens

HERAANLEG NINOOFSEPLEIN EN KRUITMOLENSTRAAT GESTART

De herinrichtingswerken voor het Ninoofseplein en de Kruitmolenstraat zijn gestart. De eerste fase zou eind januari afgerond moeten zijn.

We hebben het hier al eens geschreven maar het is zo'n mooi nieuws dat we het nog eens benadrukken: de lindebomen en de Amerikaanse eik op het plein worden op vraag van de buurt niet gekapt. Om ze alle kansen te geven en hun wortels niet te beschadigen, wordt in het midden van het plein een halfopen verharding aangebracht. Er worden ook 5 bijkomende bomen geplant. De Magrittefontein verhuist naar het midden van het plein.

© NORA DE KEMPENEER

BESCHERMDE ARBEIDSWONINGEN IN DE KRUITMOLENSTRAAT – © NORA DE KEMPENEER

Het geheel wordt een woonerf, zonder niveaoverschillen, waardoor wel een aantal parkeerplaatsen verdwijnen.

In de Kruitmolenstraat worden vier bijkomende bomen geplant. De Kruitmolenstraat lijkt een stille, vrij onbekende straat maar er valt toch heel wat te ontdekken. Zo is er het geheel van 11 beschermde arbeiderswoningen in

neo-gotische stijl ten dele in de Kruitmolen- en ten dele in de Onze-Lieve-Vrouw Van Vaakstraat. Een ander beschermd gebouw is het voormalig onderstation van de elektriciteitscentrale gebouwd op de plaats staat van het oude sluisgebouw dat tevens kruitmagazijn was.

Veel volk komt er naar de tweedehands-winkels van La Poudrière. Maar niet iedereen weet dat dit het initiatief is van Emmaüs, een internationale beweging van woonwerkgemeenschappen die zich inzetten voor mensen in armoede.

Molleke, naast de Poudriërwinkel, is meer dan een biowinkel. Zij willen actief zijn in de buurt en steunden de buurtbewoners in hun verzet tegen de kap van de lindebomen op het Ninoofseplein. Ze werkten mee aan het participatieproject voor de heraanleg van de omgeving. Je kan er terecht voor een brede waaier van bioproducten maar ook voor een hapje en een drankje en een babbel over stadslandbouw, duurzame voeding en zero-waste.

Deze kinderfonteinjes vlakbij de tolhuisjes van de Ninoofsepoort zijn een schitterend initiatief en worden bij mooi weer druk gebruikt. Tijdens de warme zomer van 2020 zag je er grappige gewoontever schillen: kindjes in badpak, maar evengoed een spiernaakt blond meisje en een volledig gekleed -quasi ingeduffeld- jongetje, ongeveer even oud, elk aan een andere kant van het plein met het water aan het spelen. Ook de respectievelijke ouders op grote afstand van elkaar. Want het is ook opletten, gezien nabijheid van glasbakken ligt er vaak glas op de grond, akelig voor fragiele kindervoetjes.

FORTEINTJES - © GREET CALLAERTS

SYRISCHE DOM

Het nieuw aangelegde park aan de Ninoofsepoort wordt door een diversiteit aan mensen gebruikt. Zo ook door een groep gezinnen die nog maar sinds 4 à 5 jaar in Brussel is. Het zijn Syrische Dom, Syriërs met een Roma achtergrond. Ze spreken geen Nederlands of Frans, maar hebben hun eigen taal. Omdat zij in Syrië opgegroeid zijn, spreken ze ook Arabisch.

Ook in de gemeente Anderlecht hebben de sociale diensten sinds enkele jaren een opvallende stijging van het aantal Syrische Dom vastgesteld. Het zijn mensen die redelijk apart leven. Ze hebben een eigen levenswijze, veel mensen zijn bijvoorbeeld niet ingeschreven in het bevolkingsregister.

Er is een redelijk grote scheiding tussen "doorsnee" Syriërs en Syrische Dom; een doorsnee Syriër voelt zich helemaal niet verwant aan de Dom en zal bepaalde gewoonten, zoals bijvoorbeeld het specifieke beroep van vrouwelijke dansers niet accepteren.

In een onderzoeksrapport van Kennis-

centrum Wonen Welzijn Zorg uit december 2020 over precare gezinnen, komen eerstelijns werkers aan het woord die met deze gezinnen werken. Volgens een medewerker van Kind en Gezin zouden ze niet van plan zijn terug te keren, ook niet na het oorlogsgeweld. Ze waren ook in Syrië gewoon om te leven zonder stromend water of elektriciteit, en hier is het leven stabiel. Net omdat ze uit Syrië komen, krijgen ze snel een erkenning als vluchteling, of een verblijfsvergunning voor onbepaalde duur, of minstens 5 jaar. Een eerste probleem is dus de huisvesting, maar het moeilijkst voor de hulpverleners was in dialoog gaan over de opvoeding van de kinderen. Omdat hun taal een gesproken taal is, en ze dus uit een wereld zonder letters komen, zijn school, studie of onderwijs in het algemeen voor hen niet prioritair. Bovendien hebben ze de gewoonte vroeg te trouwen, meisjes wanneer ze 12, 13 zijn en jongens ongeveer op hun zestiende. Ze blijven altijd samen om sterk te blijven; het is een gesloten gemeenschap.

Nora De Kempeneer en Greet Callaerts

GEMEENTERAAD: >DE KUNSTBERG IS VAN IEDEREEN

Tijdens de gemeenteraadszitting van 22 november 2021 betreurt gemeenteraadslid Didier Wauters (CDH) de verloedering van de Kunstberg. Deze plek is toeristisch en wordt druk bezocht, meldt hij. Verschillende overheden zijn verantwoordelijk voor de site. Hij vraagt of schepen van openbare netheid Zoubida Jellab (Ecolo-Groen) de betrokken actoren kan aansporen tot handelen. De schepen zegt op de hoogte te zijn van het probleem. Het gewest heeft een studie bureau aangesteld om deze ruimte beter te beheren. Een medewerker van Net Brussel maakt het terrein dagelijks schoon. Leefmilieu Brussel beheert het park en de vuilnisbakken. De federale Regie der gebouwen is verantwoordelijk voor de infrastructuur en, jawel, de gebouwen. De stad, Net Brussel en Leefmilieu Brussel hebben de Regie der gebouwen meermaals over deze materie gecontacteerd, tot nog toe, zonder resultaat...

Gemeenteraadslid Bianca Debaets (CD&V) is verontrust door de slechte organisatie van Winterpret. Consumenten van Winterpret hebben een armband nodig, verkrijgbaar op een tiental plaatsen, na voorlegging van een Covid Safe ticket. Mevrouw Debaets haalt een krantenartikel van BRUZZ magazine aan waarin een steekproef uitwijst dat negen op de tien handelaars de armband niet controleren. Gemeenteraadslid Mathilde El Bakri (PTB*PVDA) meent dat het Covid Safe ticket ondemocratisch is en dat het de bevolking verdeelt. Volgens mevrouw El Bakri is testen het belangrijkste instrument om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Gemeenteraadslid Mathias Vanden Borre (N-VA) stelt vast dat de politie het Covid Safe ticket niet mag scannen en vindt dit onbegrijpelijk. Namens de MR zegt gemeenteraadslid David Weytsman het economische aspect van dit evenement belangrijk te vinden. Schepen van cultuur Delphine

Houba (PS) meldt, door het organiseren van Winterpret, een beetje magie aan de mensen te willen geven. Handelaars die verkopen aan mensen die niet in het bezit zijn van de nodige armband kunnen bestraft worden met sluiting van hun chalet gedurende 24u, of langer wanneer ze recidiveren. Verder deelt de schepen mee dat op het terrein gecontroleerd wordt door een ploeg van BME (vzw Brussels Major Events). En ze voegt eraan toe: "Voor de handelaars is "winterpret" dit jaar beter dan vorig jaar, toen het evenement niet doorging."

Af en toe vindt er bij aanvang van een gemeenteraadszitting een burgerinterpellatie plaats, waarbij inwoners van de stad een probleem kunnen aanklaan bij het college van burgemeester en schepenen. Het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad bepaalt dat een inwoner vijf minuten spreektijd krijgt, het bevoegd collegelid be-

schikt over maximum tien minuten om te antwoorden. Ten slotte kan de inwoner gedurende twee minuten repliceren. De partij PTB*PVDA wil hier verandering in brengen. Fractieleidster Mathilde El Bakri stelt volgende formule voor: vijf minuten spreektijd voor de burger, tien minuten antwoord van het bevoegd collegelid, dan een discussie waarbij een spreker van elke politieke fractie drie minuten kan argumenteren. Vervolgens kan het college repliceren, de interpellant gedurende twee minuten antwoorden, en uiteindelijk sluit het collegelid af. Voorzitster Liesbet Temmerman (Ecolo-Groen) meldt dat werken rond participatie een programmapunt is in het meerderheidsakkoord. Ze stelt voor om in januari 2022 een werkgroep samen te stellen om het hele huishoudelijk reglement uit te kammen, en waar nodig, aan te passen. Burgemeester Philippe Close (PS) vreest dat bij goedkeuring van het voorstel van PTB*PVDA, alle politieke partijen een burgerinterpellatie zullen afdwingen om hun gelijk te halen. Laat de burgerinterpellaties aan de inwoners, niet aan de politieke partijen, voegt hij eraan toe. Gemeenteraadsleden kunnen hun mening geven tijdens een volgende zitting, stelt hij voor. Gemeenteraadslid David Weytsman (MR) reageert positief op het voorstel van voorzitster Liesbet Temmerman. Hij zegt voorstander te zijn van burgerparticipatie. Zijn partij, vervolgt hij, is zowel afkerig van extreemrechts als van extreemlinks. Ver-

© - MIREILLE WILLEMS

der is hij voorstander van een cordon sanitaire rond de partij PTB*PVDA. Gemeenteraadslid El Bakri wenst de door haar partij voorgestelde aanpassing aan het huishoudelijk reglement onmiddel-

lijk te laten stemmen. Uiteindelijk krijgt het voorstel drie ja-stemmen.

Mireille Willems

BERICHTJES VAN HIER EN GINDER

SOLIDAIR MET DE DAKLOZEN? SCHENK HEN EEN WARME DOUCHE!

Schaf aan het onthaal van De Markten voor 5 euro of in ruil voor 10 paspartoe punten een solidaire douchebon aan, een bon voor een douche bij DoucheFLUX. DoucheFLUX aan het Zuidstation biedt mensen in bestaansonzekerheid een duwtje in de rug.

Wij zorgen dat deze bonnen terecht komen bij onze burens

van Hobo vzw, een dagcentrum voor thuislozen. Of je kan hem zelf schenken aan iemand die nood heeft aan een warme douche.

- Prijs: 5 euro of 10 paspartoe punten
- Info: DoucheFLUX: www.doucheflux.be
Hobo vzw: www.hobo.brussels

COLOFON

Werkten aan dit nummer mee:

Eva Wilsens, Hanne De Nil, Salwa Achabouch, Maya Wilsens, Marcel Rijdams, Stefan Moens, Nora De Kempeneer, Herman Genbrugge, Mireille Willems, Greet Callaerts, Luc Auwaerts en Eirik Leivestad Hall

Foto's: De Markten en ingezonden

Lay-out en druk:

Drukkerij Atlanta Schaffen

Oplage: 4.500

Advertentiewerving:

De Markten, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be

Verantwoordelijke uitgever:

Isolde Boutsen

De Vijfhoek is het maandblad van

De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be, www.demarkten.be, www.facebook.com/demarkten.brussel 0448.654.692 RPR Brussel

Met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De Markten maakt deel uit van N22, het netwerk van de 22 Brusselse gemeenschapscentra.

Steun De Vijfhoek:

Uw steun blijft welkom op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 van De Markten met vermelding 'steun De Vijfhoek'. Dank aan Michel Georges

Voor het februarinummer van De Vijfhoek zijn teksten en aankondigingen welkom tot uiterlijk 10 januari. Artikelwerving: De Markten, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be

De redactie behoudt zich het recht voor om teksten in te korten of aan te passen.

Openingsuren onthaal:

maandag tot vrijdag van 9 tot 20u, vrijdag van 9 tot 17u en zaterdag van 9 tot 13u (behalve tijdens de schoolvakanties). Het onthaal van De Markten is gesloten op zondag en tussen kerst en nieuwjaar.

Wie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woont, kan De Vijfhoek gratis ontvangen.

Woont u buiten Brussel?

Dan krijgt u De Vijfhoek door € 12,50 over te schrijven op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 met de vermelding van 'Abonnement De Vijfhoek'.

Wist je dat je al onze publicaties ook online kan bekijken?

Surf naar www.demarkten.be/publicaties. Wil je onze e-nieuwsbrief ontvangen? Mail naar demarkten@demarkten.be of schrijf je in op www.demarkten.be.

De Markten respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je De Vijfhoek toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum De Markten en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via demarkten@demarkten.be of De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.demarkten.be/uw-privacy.